

Tautu Vystimasis

Tais žodžiais prasideda Pauliaus VI naujoji enciklika. Neturėtų būti kataliko, kurs nebūtų jos per skaitęs. Dar svarbiau įgyvendinti enciklikos duodamus nurodymus. Per eilę numerių «Mūsų Lietuva» dės tos enciklikos vertimą lietuviškai.

IŽANGINIS ŽODIS

1. Tautų vystimasis yra Bažnyčios atidžiai stebimas. Ir ypatingu būdu tų tautų, kurios stengiasi išiveržti iš bado, iš skurdo, iš endemiškų ligų iš nežinios, ir kurios stengiasi vis labiau pasinaudoti civilizacijos vaisiais, pakelti savo žmogų kokybių vertę ir kurios ryžtingai siekia pilną išsivystyti.

Ką tik pabaigtos Vatikano II Santarybos naujas pajutimas ko reikalauja dabar Evangelijos žinia, įpareigoja Bažnyčią atsistoti žmonių tarnybon ir padėti jiems suvokti visą didžiąsias tos sunkios problemos (išsivystymo Red.) dimensijas ir įtikinti, kaip labai yra reikalinga skubiai ir sutartinai visiems veikti toje lemiamoje žmonijos istorijos pasikeitimo valandoje.

POPIEŽIAI NETYLĖJO

2. Mūsų pirmataikai nenusižengė savo pareigai pažerti Evangelijos šviesos savo laikų socialiniams klausimams spręsti. Kalbėjo savo didžiosiomis enciklikomis ir Leonas XIII savo «Rerum novarum», ir Pijus XI savo «Quadragesimo anno» ir Jonas XXIII: savo «Mater et Magistra» bei «Pacem in terris», jau neliečiant Pijaus XII gausių kalbų.

ŠIANDIEN SVARBU

3. Svarbiausias ir visiems šiuo metu suprastinas dalykas yra tas, kas socialiniai reikalai apima visą pasaulį. Tai nedvejojamas sako Jonas XXIII, o Vatikano Santarvba, tar tum aidas, atsiliepia tai savo Pastoralinėje Konstitucijoje kalbėdama apie Bažnyčią šio meto pasaulyje. Šita pamoka yra svari. Jos praktiškas įvykdymas neatidėliotinas. Badaujančios tautos dramatiškais akcentais šaukia ir turtingųjų. Bažnyčia kenčia tos baimės krizės akivaizdoje ir šaukia visus atsiliepti meile į savo brolių šauksmą.

POPIEŽIUS PRIMENA

4. Kad visose savo didžiosiose kelionėse jis kreipėsi į tautų valdovus ir į žmones padėti neturtingosioms, dar neišsivysčiusioms tautoms.

TEISINGUMAS IR TAIKA

5. Galiausiai, norėdami įvykdyti Santarybos pageidavimą ir Šv. Sosto įnašą padaryti apčiuopiamą, mes įkūrėme popiežišką komisiją, kuriai pavedėme «visą Dievo tautą» supažindinti su tuo, ko iš kiekvieno iš mūsų reikalauja mūsų laikai, t. y. siekti pastūmėti pirmyn mažiausiai išsivysčiusių tautų pažangą, teikiant joms tokią pagalbą, kuri įgalintų jas pačias pasirūpinti savo pačių pažanga. Tos komisijos vardas bei programa yra «Teisingumas ir taika». Mes tikimės, jog ta programa gali ir turi suburti geros valios žmones iraugėn su mūsų sūnums katalikais ir broliais krikščionimis.

Todėl šiandien mes siunčiame visiems šitą savo atsisaukimą imtis konkrečių darbų solidarčiai išvystyti žmoniją.

(Bus daugiau)

Kalbėtis Ar Nesikalbėti su Komunistais???

Iš Rumunijos komunistų jo nuomonės

vergijos pasisekė išpirkti liuteronų kunigą Wurmbrandą, žydų kilmės. Jis šiuo metu gydomi Š. Amerikoje. Komunistai jį mušė, marino badu, badė aštriais įrankiais, degino. «Jei aš šiandien esu dar gyvas, tai tik dėl Dievo stebuklus». Kardinolo Mindszenty Fundacijos atstovas St. Louis mieste, Missouri valstijoje kalbėjosi su tuo kankiniu. Besikalbėdamas paklausė

Ka jūs manote apie dabar madon jėzusius krikščioniu ir kataliku pasikalbėjimus su komunistais?

Kun Wurmbrandas atsakė: «Tik pakvaišę (id jotai) gali kalbėti apie pokalbius su komunistais. Su jais negali būti jokių pokalbių. Komunis tai yra bedieviai. Jėzus atne

VIETNAMAS

Š. Vietnamo komunistai vėl atmetė Tautų Sąjungos pirmą rinko p. U. Thant kvietimą derėtis dėl taikos. Deryboms sąlygos šį kartą buvusios pasiūlytos nepaprastai palankios. Visų pirma reikia tuoju nu traukti visus karo veiksmus iš abiejų pusių. Per tokias paliaubas prasidėtų pasirengimai tikrosioms deryboms. Tada atstatyti būtų užmezgami pirmieji buvusiu priešų ryšiai, suaukta Genevos konferencija kuriai yra pave ta rūpintis Vietnamo reikalais. Bet visam tam praversti reikia linga tučiuojau sustabdyti visus karo veiksmus. Komunistai to nenori. Nors kas savaitę jie pralaimi jau virš 500 savo kariškių, tačiau nieko nepaiso. Kodėl?

Šė mums tiesą. Jei jis būtų nedavęs mums tiesos, tai visi už jį kalėjimuose mirusieji būtų buvę pakvaišę.

Kaip galima vesti pokalbį su komunistais, kurie masėmis žudo ir mases krikščionių kankina? Ar mes užvežame pokalbį su gangsteriais? Gangsteriui rūpi tik tai savo pinigine paimti. Komunistai yra tokie gangsteriai, kurie pasigriebia ištisus kraštus. Su jais negalima kalbėtis, nes mes negalim prašyti velnio, kad jis mums leistų dirbti Dievo darbą.

Ar buvo kvietimu kalbėtis ir bendradarbiauti su komunistais jiems įsiveržus Rumunijon 1944 metais?

Kun Wurmbrandas: Žiboma buvo. Kaip tik tokius pat kvietimus girdžiu dabar Amerikoje Rumunijoje komunistai valdžia pasiėmė klaster smurtu. Jų partija visame krašte turėjo tik apie 10 000 narių. Iš pradžių jie mums sakė, kad Rusijos pobūdžio komunizmas esąs laukinių žmonių išmislas. Rumunijos komunizmas būsiąs kitoks, būsiąs populiarus. Ne, komunistai ir krikščionys negali darbuo is drauge. Savo akimis regėjau komunistų partijos narius einant bažnyčion, žegnojantis ir bučiuojant šventųjų paveikslus. Čia girdimoji giesmelė apie komunistų ir krikščionių bendradarbiavimą yra sena giesmė Vienoje baptistų konferencijoje girdėjau šlovinant Staliną. Kaikurie apgauti krikščionys net kalbėjo, jog komunizmas esąs pilnai įvykdes Kristaus mokslą. Daug ir nuoširdžių krikščionių pastorių (liuteronų kunigų. Red.) buvo komunistų apgauti. Aš esu protestantas. Bet aš turiu pripažinti, jog

tik katalikai vyskupai atsiskė dalyvauti komunistų organizuotose religiose konferencijose. Protestantai buvo apmauti. Gaila man tai pasakyti bet taip buvo.

Kaip ilgai truko tas «bendradarbiavimas» su komunistais?

Kun. Wurmbrandas Tikrąjį savo veidą komunistai parodė paėmę valdžią savo rankosna 1948 metais. Visi katalikai vyskupai buvo sukišti į kalėjimus, mano žmona buvo kalėjime drauge su vienuolėmis. Ji jas vadina Dievo angelais.

Ar iūs manote, kad daug mūsų Amerikos religijos vadų yra apgauti nam «krikščionių komunistų» pokalbio šukiais?

Kun. Wurmbrandas: Kalbėjau su daugeliu jų. Kalbėjau si su Pasaulio Bažnyčių Tarybos galva Eugene Carson Blake. Jis man sakė jog mes neturim kovoti su komunizmu o turim tiesti tiltus į komunistus. Jam pasakiau, jog tai yra išdavikiška kalba. Ką jūs darytumėte, jei aš jus pavadinčiau išdaviku? Ar jūs pabėgtume nuo manęs? Ar žinote ką padarė Carson Blake? Jis puolė man į glėbį ir pasakė: «Melskimės». Už komunizmą aš nesimėldžiu. Aš meldžiuosi, kad komunistai atsiverstų į Kristų.

Prancūzu komunistų partijos pirštys Roger Garaudy yra pakviestas kalbėti St. Louis universite te. Jis kalbės apie reikalingumą pašnekėsiu tarp krikščionių ir komunistų. Gal jūs norėtumėt kanona dėl to pastebėti?

Kun Wurmbrandas: «Ar jis kalbės kataliku universite e? Jis turėtų pakeisti savo pokalbio adresą iš St. Louis į Maskvą. Aš regėjau komunistų pokalbius su krikščionimis. Krikščionis jie prirašiojo prieš kryžių ir laikė ant jų dienų oienas, spjaudė į juos, spardė, mušė lazdomis ir kumščiais. Vienam katalikų kun da vė mėslo ir žmogaus šlapumo (urinos) ir liepė aukoti mišias. Jis tai darė. Aš buvau su juo. Pasakiau jam: «Tėve, kodėl tai darai? Kodėl geriau nepasirenki mirti ir eiti dangun?». Kunigas padėjo savo galvą ant mano peties ir verkdamas sakė: «Broliau, nesmerk manęs. Aš kentėjau daugiau negu Kristus». Jei aš jums papasakočiau viską, ką krikščionys turi iškentėti komunistų valdžioje, jūs nualp tumėte, jūs bėgtumėta laukan iš šito kambario šaukdamas: gana, gana, ganal.»

P. STASEI JANKAUSKAITEI

ir jos sūnui Jonui, mirus jų mylimai motinai ir senelei Emilijai Jankauskieni reiškiame kuo nuoširdžiausią užuojautą.

Ksavera ir Vacys Putvinskiai su šeima

Neseniai viename žymiu Am rikos kataliku žurnale vienas prelatas ragino melstis kad išsi laikyt dabartinė komunistinės Kinijos valdžia. Ka jūs į tai sakote?

Kun Wurmbrandas (darydamas kryžiaus ženklą): Dieve atleisk jam. Juk tik paskutinį mėnesį ta valdžia penkis katalikų kunigus gyvus užkasė žemėn.

Ką jūs sakytumėte tiems kurie šneka, jog krikščionys ir komunistai gali drauge darbuotis, veikti daugelyje sričių, naujingų žmonėms?

Kun. Wurmbrandas: «Tai yra tokia pat paika šneka, ko kių prisiklausiau Rumunijoje prieš daugelį metų. Aš galiu jums pasakyti, ką daro komunistai. Ekonominės krizės metu jie net PARDAVINĖJA savo pačių žmones. Ir mane PARDAVĖ. Girdėjau komunistą sakant: «Mes ne tikie kvaili, kaip Hitleris. Mes žydus neužmušinėjame. Mes juos parduodame».

Ar komunistai elgiasi su žydais kitaip, negu su protestantais ir katalikais?

Kun. Wurmbrandas: Su visais vienodai. Komunistai yra tikri antisemitai.

Kaip galima padėti kenčiantiems persekiojami komunistų kraštuose?

Kun. Wurmbrandas: Galite nutraukti komunistams pagalbą, nebesiūsti jiems pinigų, nebeduoti paskolų. Jūs duodate jiems automobilius, o jie jais važinėdami porina kad remia Vietkongo sukilėlius. Taip sako Lenkija. Taip sako Jugoslavija. Visi jie taip sako.

Amerikos jaunuoliui sako ma, kad esanti jo pareiga vykti į Vietnamą kovoti. Bet pačioje Amerikoje jo valdžia šelpia komunistines valdžias, kurios šaukia: «Mes užmušame jūsų vaikus!»

Jūs galite padėti nuo komunizmo kenčiantiems padėdami savo pačių krašto valdžiai suprasti, kaip reikalinga kovoti su komunizmu. Galite padėti, padėdami kenčiančiai po grindžio bažnyčiai. Maldauju: klausykitės kenčiančių Bažnyčių vaitojimų už geležines uždangos... neužmirškite jų!..

Neteisingas Kerštas

(pabaiga)

UŽ IŠTIKIMYBE TĖVYNEI

Kaltintojai teigė, kad Tamu lionis ir Sarkanais įsijungė į buržuazinių nacionalistų gaują. Tai be reikalo buvo veiktas, priešiškas rusiškiems okupantams bet nepriešingas lietuvių tėvynės teisei ir ištikimybei.

Toliau teigia, kad jie žudė tarybinius žmones, ir kad „Pirmieji nuo šių banditų rankos krito Vabalninkų valsčiaus Naustiškių apylinkės sekretorius Stanislovas Sausukas, Panevėžio Lomatų kaimo valstietis Antanas Striškis, to paties rajono Trakų ir Beržinės kaimo gyventojai Jonas Lazdynas ir Kazė Jatužienė“.

Būdingas tyčinis kaltinimo miglotumas: kas iš tikrųjų buvo „šie banditai“, nuo kurių rankos žuvo tie ir tie? Tai yra, ar tikrai teisiamieji, ar apskritai tie, kurie buvo susimėtę į „gaują“?

Be to, iš pateikiamo nužudytųjų sąrašo matyti, kad nužudyti buvo ne kažkoki tarybiniai žmonės, o tikri Lietuvos piliečiai bei gyventojai, ir tai įvyko Lietuvos teritorijoje.

Nužudymas vistiek yra nušaltimas, bet šiose aplinkybėse tai gali būti nusikaltimas, baustinas tik Lietuvos kompetentingo teismo, remiantis teisėtais galiojančiais Lietuvos įstatymais, ir tikrai įrodžius, kas bei kokiomis aplin-

kybėmis nužudė.

LIETUVOS ĮSTATYMAI NEVEIKIA

Lietuvos įstatymų veikimas Lietuvoje dabar yra svetimos valstybės smurto sustabdymas. Tačiau tai neįteisino nei to smurto Lietuvoje primestų dekretų, nei teismų su jų savo tiška teise. Iš Vilniaus į Panevėžį nusiųstas „Respublikos Aukščiausio Teismo teisėjas“ Jonas Burneikis su Panevėžio autobusų kontoros tarnautoja Genovaite Lipskie ne ir spirito gamyklos direktorium Eduardu Jasinevičium nebuvo teisėtas teismas tokiais bylais spręsti.

KAS PATVIRTINO?

Jie tačiau bylą sprendė ir teigė, kad liudytojai nužudytųjų artimieji ir giminės, kaltinimus patvirtino.

To „patvirtinimo“ patikimumas daugiau negu įtartinas. Nuo veiksmų, kuriuos esą padarė kaltinamieji, yra praėję apie 22 metai. Kaltinamieji ligšiol nei savo pavardžių, nei gyvenamųjų vietų nepakeitė, kaip panašiais atvejais esti. Jie, kaip matyti iš oficialaus pranešimo, gyveno ir viešai dirbo tariamą savo nusikaltimų apylinkėse, kur tebe gyvena ir ludininkai, „nužudytųjų artimieji ir giminės“. Kodėl kaltinamieji buvo tokie drąsūs, o giminės tokie bailūs, kad daug anksčiau nepa-

rodė į juos pirštu, jeigu buvo „matę“, kaip jie žudė jų gimines? Iš to aiškiai matyti, kad kaltinamieji neturėjo gėnėjū, kurie būtų mokėję ir drįsę kompetentingai išryškinti atsikirtimus dėl teisės ir dėl faktų šioj byloj.

KOKS ŠVELNUMAS?

Kaltinamas eilės žmonių nužudymu, kodekso 64 straipsnio žodžiais tariant tikslu pakirsti arba susilpninti Tarybų valdžią, yra vienas iš pačių sunkiausių kaltinimų sovietinėj santvarkoj, logiškai reikalaujantis aukščiausios atitinkamame kodekso straipsnyje numatytos bausmės. Kad šioj byloj vis dėlto paskirta ne aukščiausia, o pati žemiausia straipsnio leidžiama bausmė, tai tas greičiau liudija ne valdžios „sušvelnėjimą“, o gal tik teisėjų suabejojimą įrodyti tokiam abejotumui kilus, kaltinamuosius išteisina. Sovietinis teismas yra įpareigotas būti šališkas valdžios pusėj, todėl teisėams nedrąsu pasisakyti prieš prokuroro ir čekistų teigimus aiškiau, negu bausmės pašvelninimu. Bylos teatrisškumo žymės kyšo ir iš pabrėžimo pranešime apie ją, kad „Pritardami sutiko nuosprendi salėje susirinkusieji“. Atseit, būta spektaklio vidutiškai miniai, sukviestai, parinkus ją taip, kad būtų užtikrinti plovimai po vaidinimo (Paprastai tos kviestinės minios smarkiau ploja, kai bausmė didesnė).

Paliestų asmenu kaltumas ar nekaltumas tokiuose „teismuose“ lieka neįsiskaitomas ir net nesvarstytas kompetentingai. Tačiau toki teismai užsimiršantiems primena, kad Maskvos čekistai (KGB) tebeturi Lietuvoj ir dantis ir nagus.

(ELTA)

TAIP TIKRAI GERIAU

Kai tiek Šiaurės, tiek Pietų Amerikos spaudoje mirgėta mirga aprašymai ir nuotraukos įvairių aplėšimų bei žmogžudysčių, tai labai retai tepastebime Lietuvos laikraščiuose. Manytum jog komunistinėje santvarkoje nebėra užpuolimų, nei plėšimų, nei vagysčių, nei žmogžudysčių.

Visko ir ten pasitaiko Gal daugiau negu kitur. Tai sužinome ar iš pačių nukentėjusių, ar iš retkarčiais įdedamų stiprių straipsnių laikraščiuose apie plintantį „chuliganizmą“ ir, pav. šį kartą, iš aprašymo, už ką buvo apdovanoti medaliais du Vilniaus policininkai.

1966 m. lapkričio mėnesį vilniškis V. Ivanovskis nužudė Vilniaus gyventoją T. K. rotkovą ir jos šešiametę dukrelę Alą. Nusikaltėlis, grašindamas sutrumpintu medžio kliniu šautuvu, pagrobė iš taksi vairuotojo mašiną ir bandė pabėgti. Tačiau milicijos darbuotojai laiku patyrė apie įvykį, ėmėsi gaudyti nusikaltėlį. Ivanovskis, matydamas, kad negalės pabėgti, pa-

liko mašiną ir pasislėpė Vingio rajone. Čia jį pastebėjo milicininkas P. Lisauskas. Nors neturėdamas ginklo, jis neišsigando ginkluoto nusikaltėlio ir bandė jį sulaikyti. Tas spruko į pirmutinį pasitaikiusį butą ir šūviu sužeidė vaikina, atidariusį jam duris. Lisauskui pagalbon atskubėjo vyr. seržentas A. Sargelis ir kiti milicininkai, sulaikė žmogžudį ir nuginklavo.

Ta žinutė paskelbta tik po pusketvirto mėnesio, kai „Tiesa“ ir kiti laikraščiai aprašė už ką Lisauskas su Sargeliu buvo apdovanoti medaliais.

Laisvojo pasaulio žmogždžiai ir kitokie nedorėliai gauda didelę propagandą spaudoje tartum būtų kokie didvyriai. Ne vienas dvasinis ligonis norėdamas kaip nors pargarsėti, imasi nedorų darbų, kad tik patektų spaudoje. Ne vienas į pikėtą linkę jaunuolis susigundo panašiai „pargarsėti“. Iš auklėjimo taško žiūrint aišku, yra protingiau neaprašinėti spaudoje įvairiausius kriminalinius nusikaltėlius, ir tą žmonijos šlamštą nevilkti viešumon ir nestatyti greta garbingų vyrų bei moterų. Už tai tektų komunistinę spaudą tikrai pagirti ir jos pavyzdžiu pasekti.

Tačiau čia yra vienas nemazas kabliukas. Kai ta spauda nutyli vieną kitą žmogų nužudžiusį nedorėlį, tai viešai garbina, puslapių puslapius pirašo tokiems masiniams žmogžudžiams, kaip Berijai, Staliniui, Kruščiovui ir kt. ir juos didvyriais laiko! Išėitų, kad didesni žmogžudžiai yra garbingi vyrai ir tik „pradžio-kai“, vieną kitą žmogų nudėję verti pasmerkimo. Kodėl tas dvejopas mastas?

(E)

KOKIUS «LIETUVIUS» RINKO?

Kovo 19 d. ir Lietuvoje vyko rinkimai į „sovietus“. Įdomu, kad šiomet sąrašuose nebuvo Paleckio pavardės. Nejaugi jis baigs save „prezidentavimą“ Vilniuje?

Bet sąrašė buvo štai toks: „lietuviai“ — Borisas Nikolajevičius Dzocijevas, rusų kariuomenės įgulos Vilniuje vir-

šininkas. Tai vienas iš ryškiausių okupacinės jėgos simbolių. Ir kuo jis taip labai nusipelnė Lietuvai, kad jį iškelia būti jos deputatu? Nagi pasigyrė įsteigęs „Vilniaus įgulos karinės šlovės muziejų“, kuriame pristatyta eilės rusų generolų ir kitų okupantų kariškių statulos!

Net tokiame Dzūkijos užkampelyje kaip Alovė, kandidatu pastatytas kažkoks generolas leitenantas Michaila Ivanovas! Iš kur jį tie Alovės dūkėliai pažįsta, už ką jį taip pamilo, kad turėjo duoti jam 99,95 proc. balsų?

(E)

SOVIETINĖS armijos ir karinio laivyno dienos proga (vasario 23), visiems mokytojams Lietuvoj ir jiems skirtą laikraštį (Tarybinį Mokytoją) išakmiai priminti pareiga kreipti daugiau dėmesio į „karinį—patriotinį“ (militaristinį) jaunimo auklėjimą. Nurodyta keletas pavyzdinių mokytojų (rusų ir lietuvių), kurie tą uždavinį atlieka gerai: propaguoja pasižymėjusių rusų karių kultą (viename būrely „išaiškino 345 Tarybų Sąjungos Didvyrius“) kiti rengia ekskursijas į mūšių vietas, trėti mokosi visokių militarinių užsiėmimų ir t.t. Reikalaujama iš militaristinį auklėjimą sustiprinti, ypač „šiais jubiliejiniais metais“ (rusų revoliucijos 50 metų sukakties metais) Paragininimas baigiamas visai nedviprasmišku įsipareigojimu ruošti karui, jei Maskva įsakytų: „Mūsų jaunimas turi būti pasiruošęs įvykdyti šventą pareigą — su ginklu apginti savo liaudį, jei išmūstytų rūsť valanda, jei įkovotų gretas stoti įsakytų Tėvynė“. Būdinga, kad militaristinis auklėjimas taip atvirai propaguojamas savo pavaldiniams, bet labai smerkiamas, jei pastebimas kituose kraštuose.

(E)

V. Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XXXVIII

(pabaiga)

ko pats sau

— Man nevalia abejoti!

— Visas jėgas aš aukoju savo žmonėms ir Lietuvai!

Lauke tebesėlsta vėjas bet debesiai ima sklaidytis. Pro tarpiais pasirodo žvaigždės, ir žemėje darosi matomiau.

Kaip juodi kauburiai dunkso Paberžės nameliai, plikomis šakomis mostaguoja medžiai, vėjo plakamos blaškosi viršūnės.

Štai aikštelėje vos įžiūrimas bažnyčiolukės stogas ir bokštelis. Net liese namelis ir vienintelis žiburiuojąs langas Lange kaip kokias švėtuoklė ten ir atgal smėkščioja žmogaus šešėlis.

Kažkur toli sugiedojo pirmieji gaidžiai.

Rytas prašvis dar negreitai.

Toje sukilusių žmonių jūroje jis mato save patį, vedantį savo krašto vyrus. Štai au galotas stipruolis Petras Baisys, atkaklusis Lukošūnas, mažiukas gudruolis Adomas Bivė, išdykėlis Jankauskų Kazys, narsuolis Dzidas Morkus, Noreika ir daugelis kitų pažįstamų ir nepažįstamų veidų.

Mackevičius greitai pakyla iš vietos ir dideliais žingsniais vėl ima vaikščioti iš kampo į kampą. Viltingas pasiryžimas dega jo krūtinėje. Jis jaučia savo galią. Jis turi įtikinantį žodį, uždegantį žvilgsnį, pavergiančią valią.

Žmonės juo pasitiki, jis negali jų užvilkti!

Jis sugniaužia kumščius ir pakūždomis, bet išakmiai sa-

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 7 00 visoje P Amerikoje. RĖMĖJO PRENUMERATA N Cr.\$ 15.00. GARBES PRENUMER. N Cr.\$ 3 00 Atskiro numerio išleidimas N Cr.\$50.00 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 150.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pasižiūrėjus į Lietuvą

PETRAS PAKALNIS

1964 m. Sovietų Lietuvos valdžia išleido JAV turistams vadovėlį, parašytą T. Butkaus ir pavadintą «Pažvelk į Sovietų Lietuvą» (Take a look at Soviet Lithuania). Vadovėlis, žinoma pritaikytas amerikiečių skoniui ir, po trumpos geografinės ir istorinės apžvalgos, patiekia nemažai žinių apie pramonę ir žemės ūkį. Pagal Butką, Lietuvoje daromi ekonominiai stebuklai Viskas auga, kaip ant mielių ir Lietuva jau pralenkusi kitus kraštus. Tačiau to vadovėlio iliustracijos sako ką kitą.

AUTOMOBILIAI

Visų pirma krenta į akis, kad Lietuvoje automobiliai yra retenybė. Ar tai žiūrėti į Vilniaus, ar Kauno gatves, beveik niekur nematysi automobilio. Taip, pavyzdžiui, tarp 48 ir 49 puslapio yra atvaizduotas tiltas ir po to iliustracija padėtas toks paaiškinimas: «Šių dienų Lietuva yra automobilių ir asfaltuotų kelių kraštas». Bet kiek ten matosi automobilių? Nei vieno! Viduryje kelio eina autobusas, o už jo matosi motociklas. Tai ir viskas. Faktas, kad autobusas eina kelio viduryje, įrodo, kad ten susisiekti mas menkas. Bet tuo nėra ko stebėtis. Jūk visame milžiniškame Rusijos krašte yra tik 200.000 privačių automobilių. Praėjusiais metais rusai prašė prancūzų ir italų, kad jie pastatytų automobilių fabrikus Rusijoje. Gal už kelių metų ir Lietuvoje teks dažniau išvysti automobilių. Tepasiziūri Rusijos ar Lietuvos turistai, kiek automobilių yra JAV, Kanados ar Europos gatvėse!

GELEŽINKELIAI

45 puslapyje kalbama apie geležkelio linijas ir pridėta, kad netolimoje ateityje visi garvežiai bus pakeisti dizelio lokomotyvomis. Reiškia, kad per 27 okupacijos metus dar tebevertojami tie patys garvežiai, kaip ir seniau. Štai tau ir pažanga!

PRAMONĖ

Apie Lietuvos pramonę sakoma bendrai, kad ji nuo 1940 m. iki 1963 m. pakilusi net 15 kartų. Gal būt. Bet

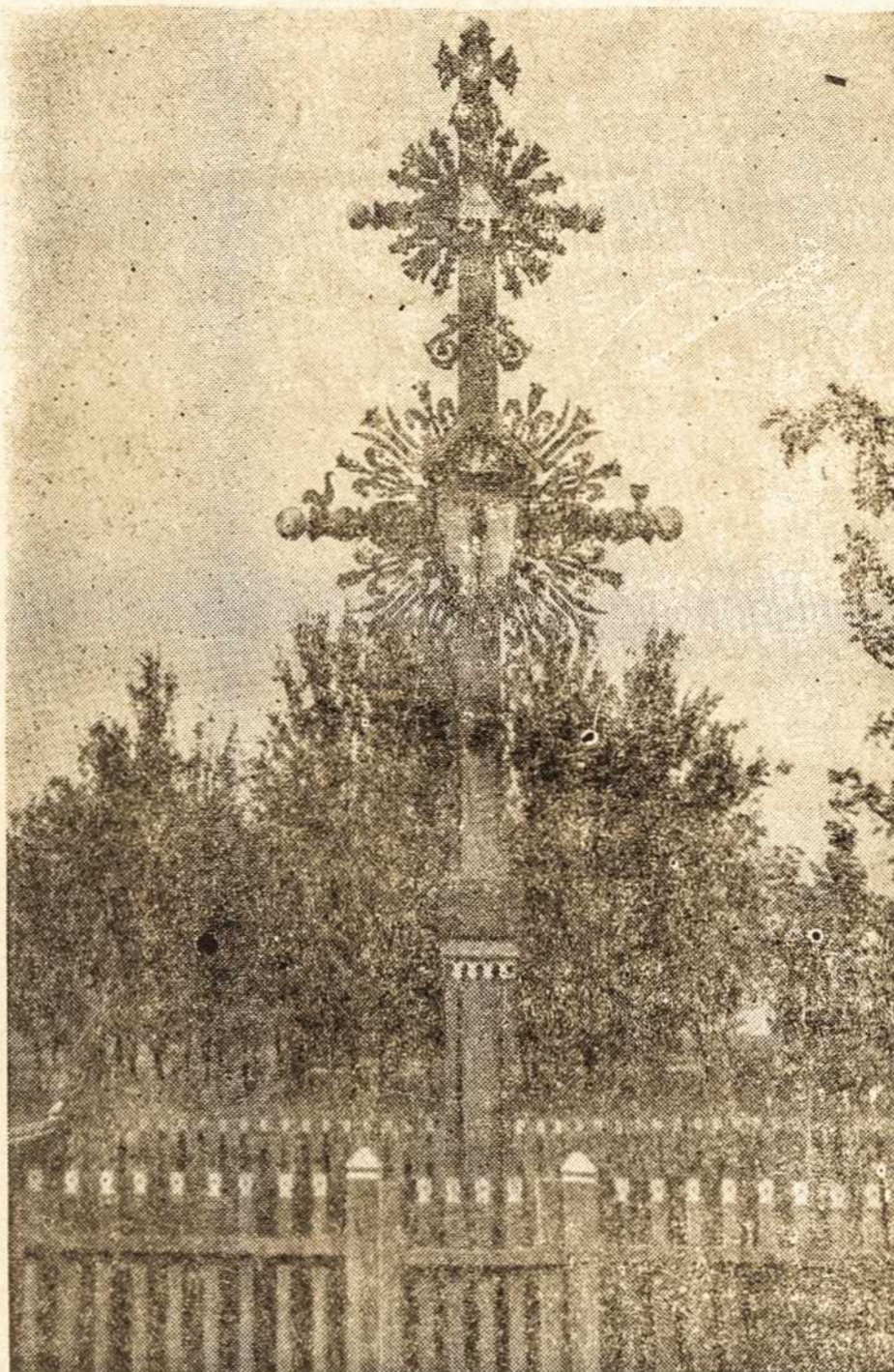
kas gali tai patikrinti? Paprastai kiekviename pažangiajame krašte produkcija kasmet pakyla nuo 4 iki 7 procentų. Kartais ir daugiau. Bet faktas lieka faktas, kad statistikos rusai apgaudinėjo net save. Jei, pavyzdžiui, vietoje 100 didelių vinių pagaminsi 1000 mažų vinelių, tai nereiškia, kad vinių gamyba padidėjo 10 kartų. Padidėjo skaičius, o ne kokybė. Gal tas 1000 mažų vinelių neatsveria nei 10 didelių vinių. Tame pačiame 36 puslapyje T. Butkus ir sako, kad Lietuvoje gaminama mažos mašinos. Kiekvienas ūkininkas žino, kad 1000 kralikų neatstos 100 jaučių.

Viena fotografija vaizduoja Kauno šilko ir piūso audyklą. Gailimas daiktas, kad tai yra senojo «Drobės» fabriko priedas. Kaip ten bebūtų, nepaslapta, kad į Lietuvą atvažiuoja moterys iš Ukrainos ir Kaukazo pirkti skarelių, kurias lietuviai gauna iš JAV. Atrodo, kad toji prekyba pakenkė rusų produkcijai, nes dabar jie uždraudė siųsti į Lietuvą daugiau kaip 10 skarelių viename siuntinyje. O koks geras uždarbis su baleto suknelėmis, su oda akordeonais ir pan! To, žinoma Butkaus vadovėlyje nėra. Bes mes esame dėkingi, kad jis taip stropiai stengiasi iš kelti Lietuvoje padarytą pažangą. Kitą medalio pusę mes randame Eltos biuletiniuose, laiškuose ir Lietuvos ir pačių sovietų autokritikoje.

ŽEMĖS ŪKIS

48 puslapyje T. Butkus iškelia pažangą žemės ūkio srityje. Bet kai pasižiūri į iliustracijas, su mažom išimtim matai tokias pat ūkio mašinas, kaip ir seniau. Matai tuos pačius pieno bidonus, tuos pačius arkais pakinkytus vežimus, tą patį melžimo būdą rądomis. Jei Lietuvos žemės ūkis jau taip aukštai pastatytas, kodėl rusai beveik kasmet perka javų Kanadoje ir JAV? Antras klausimas taip pat reikalingas atsakymo, būtent, kodėl rusai neleidžia turistams pasižiūrėti, kaip atrodo Lietuvos kolchozai?

Kalbant apie pramonę ir žemės ūkį reikia prisiminti, kad Lietuva per 130 metų bu-

Laisvoji Lietuvoje, statytas kryžius.

vo pavergta ir gyveno rusų išnaudojama. Jei T. Butkus rašo, kad medinės žagrės yra praeities dalykas, tai reikėtų pridurti, kad jos išnyko jau priešais nepriklausomybės laikais. Norint pakelti pramonę ir žemės ūkį, reikia daug technikos ir agronomijos mokyklų. O kiek tų mokyklų buvo įsteigę rusai per 130 okupacijos metų? Kiek fabriku buvo įsteigta Lietuvoje caro laikais? Bet tas viskas atsiliepią į krašto pramonę ir per trumpą nepriklausomybės laikotarpį negalima padaryti to, ką okupantai galėjo ir nepadarė per 130 metų. T. Butkus rašydamas kaip okupantai pageidauja, duoda visiška klaidingą vaizdą ir rusų padarytas klaidas stengiasi primesti lietuviams. Jis žino, negali paminėti fakto, kad prieš antrąjį pasaulinį karą Rusija pirkdavo Lietuvoje veislinius gyvulius ir kad ji niekuomet neatidavė Lietuvai miško, kurį buvo pažadėjęs už Lietuvos padarytus karo nuostolius.

ISKREIPTA IR ISTORIJA

Ką T. Butkus rašo apie Lietuvos istoriją, tai nėra mokslinė istorija, bet istorijos iškreipimas. Jei Lietuvos komunistai pavertė Vilniaus katedrą meno galerija arba pavadino jėzuitų Vilniuje įsteigtą universitetą V. Kapsuko vardu, tai nėra kultūros laimėjimas, bet religijos įžeidimas ir istorijos falsifikavimas. Joks kultūringas žmogus to nedaro, nebent norėtų save apjuokinti.

IR UŽDARBAI

Neseniai Rusijos valdžia pa-

LIETUVIŠKAS KELIAS

INŽ. Z. BAČELIS

Kaip visos kitos, taip ir lietuvių tauta išgyveno šviesių ir tamsių valandų ir metų. Kilo, smuko, kėlėsi.

Ilgiausias svetimųjų priešpaudos laikotarpis buvo 123 metai carinės Rusijos okupacija. Iš šalies žiūrint galėjo ne vienam atrodyti, kad Rusija jau baigė lietuvių tautą suvirškinti. Apsiriko.

TYLI ATKAKLI KOVA

Visą carų okupacijos metų tauta priešinosi kovojo siekė atgauti savo laisvę. Kova buvo sunki. Besiskleidžiant laisvės pumpurai ir vokiečiai, ir lenkai ir savi lenkai

skelbė, kad rusų darbininko uždarbio vidurkis į valandą siekia 54 kapeikas. Šio galima spręsti, kad sovietų darbininko alga, palyginus su kitų kraštų darbininkais, užima gana žemą vietą. Štai keletas pavyzdžių, kiek uždirba į valandą kitų kraštų darbininkai: JAV 264; Kanadoje 196; Švedijoje 151; Anglijoje 120; Australijoje 110; Vokietijoje 104; Prancūzijoje 73 centus; Italijoje 71 centus; Izraelyje 63 centus; Rusijoje 60 centų; Argentinoje 58 centus. Taigi Rusijos darbininko alga yra truputį didesnė negu Argentinoje ir keturis kartus mažesnė negu JAV. Iš to galima spręsti apie ekonominę padėtį Rusijoje ir jos pavergtoje Lietuvoje. Žvilgsnis į tuos skaičius yra iškaltines už komunistų propagandą.

jantys išdavikai, ir komunistai ir savi bolševikai ir pagaliau rusai monarkistai stengėsi tą pumpurą nusiskinti. Bet geroms politinėms tarptautinėms aplinkybėms susidėjus ir mūsų pačių drąsa bei pasiaukojimas laimėjome laisvę.

OKUPANTŲ SKURDUS PALIKIMAS

Skurdus buvo rusų okupantų prieškarinis palikimas. Skarmalinė Lietuvos išorė ir tamsūs didelės tautos daugumos vidus bei kultūrinė užgystė. Teko jieskoti ir naujų žibintų dvasi ir naują a darų kėnui.

Prie to liūdnio palikimo prisidėjo ir apie 60.000 karo sugriautų ir sudegintų triebesčių. Per trejus metus vokiečiai ir melžė, aino krašto ūkį. Žmonės prarado savo santaupas, tiek rusų rublius, tiek vokiečių markes. Didžiau si plotai iškirsų ir išvežtų miškų. Tiek Lietuvos politinį, tiek ūkinį gyvenimą teko imtis atsakyti neturint prityrusių tam darbui valstybininkų ir kitų specialistų, nei reikalingų išteklių.

DARBŪSTUMAS VISKĄ ĮVEIKĖ

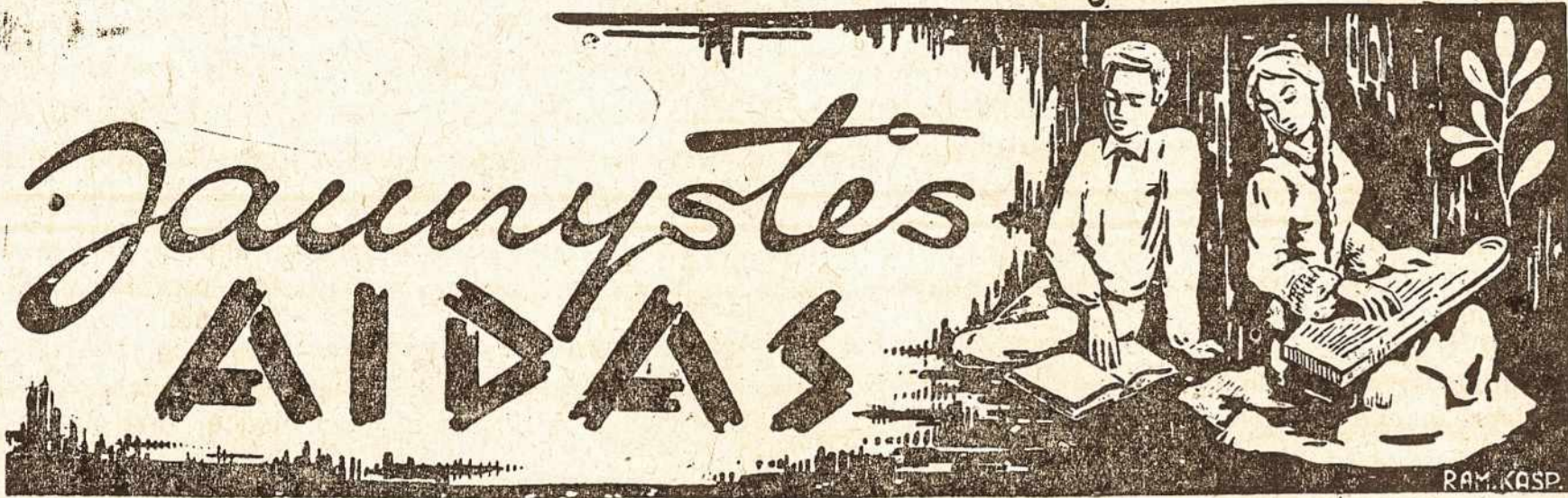
Lietuvis, pamatęs, kad dabar jau dirbs pats sau ir savo tautai bei valstybei, kad yra pats savo krašto šeimininkas stverėsi darbe taip, kad per 22 nepriklausomybės metus padarė kone stebuklus. Čia ne vieta išskaičiuoti visus mūsų tautos laimėjimus nepriklausomybės metais. Tepakanka priminti, jog ir ūkiškai ir kultūriškai atsistojome šviesių Europos tautų eilėn ir parodėme savo sugebėjimus, nors mūsų kraštas neturi mineralinių turty, kurie būtų palengvinę statybos darbą.

REIKIA PRISIMINTI

Visa tai reikia prisiminti mums išėivijoje kuriant Lietuvą. Bendruomenę. Mes vis esame linkę save menkinti ir žavėti kitais, nedrįsime parodyti, ką mes iš tiesų galime. O ir išėivijoje, ir čia dauguma mūsų tautiečių turi kuo pasigėrėti. Ir čia mums niekas nieko dykai nedavė. Ir čia turėjom kovoti už savo gyvenimą. Ir tai buvo daroma ir daug padaryta. Galėtume daugiau padaryti, jei būtume stipriau susiorganizavę ir vieningi, nes vienybėje yra galybė. Tai lietuvių vienybei ugdyti, padėti pavergtajam senųjų kraštui atgauti laisvę mes ir stengiamės sukurti lietuvių Bendruomenę Brazilijoje, kuri ne tik padės mums įsigyti didesnio svorio šio krašto gyvenimė, bet bus gražus našas Brazilijos kultūron. To jokiu būdu nepadarysime neorganizuotai, kiekvienas tik savo siauro gyvenimėliu tesirūpindamas.

(Šitas visas paskutinis skyrelis yra Redakcijos priedas prie inž. Z. Bačelio straipsnio)

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

Pasiskaitykite Patys

Paprastai jaunimui nepatinka nuolat klausyti vyresnių jų pamokinių, raginimų, ujamų, priekaištų ar net gražių pamokymų. Jaunimas nori pats kurti savo gyvenimą savaip. Žinoma, «daug geriau» negu senieji kūrė

Koks tas gyvenimas turės būti? Kai to paklausi dažniausiai nebeįgauni aiškaus atsakymo. Neretai susicaro įspūdys, jog patys jauni eji nežino, koks tas jų «geresnis» gyvenimas turėtų būti, nei kaip jį siekti.

Vien tik būti nepatenkintais «senųjų» sukurtu gyvenimu nepakanka. Žinoma, galima ir reikia atvirkščiai pažinti, kas būta negero. Bet ar būta tik negero? Nejaugi mūsų tėvai nesukūrė jokių patvarių vertybių. Ar nebūtų teisinga pasidairyti ir jas surasti, jei tokių būta?

DU PASAULIAI

Čia gimęs augęs lietuvių tėvų jaunimas dažniausiai yra pasimetęs tarp lietuviškojo pasaulio ir braziliškojo. Jis girdi paskatinimus būti tikru brazilu, mylėti Braziliją, jai dirbantis, nes tik tokiu būdu galės būti pilautinis krašto pilietis ir ištikimas jos vaikas. Iš kitos pusės jam primenama, kad turi pareigą mylėti Lietuvą, gerbti, palaikyti savo, lietuvių tėvų ir senolių kultūrą. Jei to nedarytu, jam prikišama nusikaltimai prieš 4 D. evo įsakymą, kuris liepia gerbti savo tėvus. Kaip galima jaunam žmogui gyventi kartu dviejuose skirtinguose pasauliuose — lietuviškame ir braziliškame? Ar tai reikalinga? Ar nepakanka vieno ir tai tik braziliškojo?

VEDYBOS

Štai jau pats laikas vesti, tekėti. Tėvai ir visokie veikėjai vėl kalba į galvą jaunimui: «Jieškok Lietuvaitės. Tekėk tik už lietuvių», ir į tuos, kurie susituokia su nelietuviais daugelis žiūri su pasigailėjimu, jei ne su panika. Argi Brazilijos lietuviai būtinai turi vesti tik lietuvaite? Ar mergaitė turi atsisakyti brazilo vaikino ir likti geriau senmergė, jei nepasitaikys lietuvis vaikinys? Ar ji turi tekėti už menkesnio charakterio bei išsilavinimo lietuvio, atsižadėdama tikrai kilnaus charakterio, didelio išsilavinimo brazilo?

Kaip elgtis?

Štai visa eilė klausimų klausimėlių. Jie negali neiškilti Brazilijos lietuvio jaunuolio gyvenime. Kas juos išspręs? Aišku tik pats jaunimas. Bet kaip? Kokiais dėsniais rėmsis tokius painius klausimus spręsdamas? Su kuo pasitarsi?

Tokiems ir panašioms klausimams svarstyti jieškoti atsakymų yra rengiama eilė pokalbių Mookoje, rua Lituania, 67. Pirmas pokalbis šaukiamas pirmąjį gegužės mėn. sekma dieną (7 dieną) 15 valandą. Jį praves T. J. Kidykas S. J. Pa gerbdami viens kitą ir kiekvienam brangų laiką, ateikime punktualiai!

Diskusijose bus galima vartoti abi kalbas.

Jaunime, štai auksinė proga tau pačiam pasisakyti, drauge su kitais vienmečiais jieškoti atsakymų į rūpimus ar bent rūpėti turinčius klausimus. Ateik! Atsivesk savo draugus es.

Os Chorões

por ALIONIS FILHO

Há, neste mundo construído por Deus, elementos terrivelmente «chatos» são os chorões. Para eles nada vai bem. Encontram motivo para lamentações em tudo. No emprego, são a maior vítima. Em casa ninguém gosta deles. Aham todos os amigos inteseiros e pensam que me

recem coisa melhor.

Uma dor de cabeça faz o mundo virar. A extração de um dente é o fim do mundo. Uma ligeira indisposição causa complicações de toda espécie.

Não há dúvida de que esta gente é infeliz. E o pior de tudo isso é que tornam infeliz

Brasil — Rio de Janeiro vaizdas

Sonho do Poeta

ALIONIS FILHO

E o poeta sonador inveterado,
Cai de joelhos, ergue a fronte e de braços abertos
Clama, desesperado:

— Quero agradecer-te, Senhor,
Pelos momentos felizes que a nós proporcionaste.

Pelo sorriso que fizeste esboçar em nossa juventude.
Pelo cintilar alegre dos olhos de inocente criança.
Pelo suspiro profundo no peito dos idosos,
Agradecendo-te pelos sonhos realizados

— Quero ainda agradecer-te, Senhor,
Pela dor que envolve o povo no cativeiro.
Pelos lágrimas que vertem da juventude.
Pelo silêncio melancólico das crianças.
Pela depressão profunda dos idosos,
Quando privados de tudo o que esperavam.

— Quero que ao nosso povo dês alegrias, Senhor.
Quero que lhe dês dores, também.
Pois, é na dor que se avalia
O quanto é bom ser livre e ser feliz.

— Não atiro pedras ao Calvário
Não lanço blasfêmias a Cruz
Ergo apenas a bandeira
Nestes pobres ver-os
Que me rasgam o coração

liz com quem ela convive:
Devemos estar prontos a ajudar a todos os que nos procuram com algum problema. Tentar sanar o problema é gesto bastante simpático.
O mais importante, porém, é não criar problemas.

Lembro-me de uma frase muito inteligente, pronunciada por pessoa de grande estima:

«Não seja uma parte do problema, mas, uma parte da solução».

Penso que os chorões, levando a sério este ensinamento, serão menos «chatos» e não infernarão a vida de seu semelhante.

Tamsios Lietuvos Valandos

Iš praeities norint pasisemti stiprybės reikia atsiminti, jog ir mūsų istorijoje ne viskas buvo kilnu, didinga, pavyzdinga ir įkvėpiančio. Jau iš to, kas iki šiol čia buvo rašyta apie Vytauto giminaičio Jogailos elgesį, neduoda mums jokios priežasties pasididžiuoti. Jei jau yra ko iš tos praeities pasimokyti, tai tiktai galima būtų pasimokyti to, kaip nereikia elgtis ir valdantiems vyrams, jei nori, linki, savajam kraštui gero.

Kęstutis pateko kalėjimui, per savo brolio vaikų kląsą. Šito jis tikrai nesitikėjo. Mat, savo brolio Algirdo vaikus Kęstutis gal ant rankų nešiojo ir narsiais didvyriais išauginti linkėjo o jie savo dėde grandinėmis surakino. Lyg negana būtų to — penktąją kalinimo naktį Kęstutis buvo nužudytas. Ne karo lauke, ne kruvino mūšio sukury, ne nuo priešų kardo jis žuvo. Šis narsiausias lietuvių karžygis savo gyvenimo dienas baigė niuriame Krėvos bokšte... Jo vėlė paliko šį pasaulį 1382 metų rugpjūčio mėnesį.

DIDELIS SUJUDIMAS

Tokia nelaukta žinia Lietuvoje sukėlė didelį sujudimą. Visi, tur būt, šnairiai žvilgčiojo į Jogailą ir jo brolius, nes jų čia buvo didžiausia kaltė. Jie buvo pradėję su savo dėde pyktis, išvedė jį iš kantrybės, atviliojo į stovyklą ir leido įmesti į kalėjimą. Kęstutis, aišku, buvo algirdaičių neapykantos ir paveldo auka.

Kad žmonės per daug nemurmėtų ir kiek nusiramintų, Jogaila įsakė Kęstučio kūną su tinkama pagarba atvežti į Vilnių. Čia, Šventaragio slėnyje, buvo sukrautas didžiulis laužas ir ant jo iškilmingai sudegintas Kęstučio lavonas, geriausi jo žirgai, sakaikai, ginklai ir rūbai. Paskutinį kartą taip buvo laidojamas didysis Lietuvos kunigaikštis, kuris dar laikėsi se nojo lietuvių tikėjimo, Tirštai laužo dūmai, sklaidydami po visą šalį, rodos, sakyte sakė, kad su Kęstučio mirtimi nyksta ir šie senieji lietuvių papročiai.

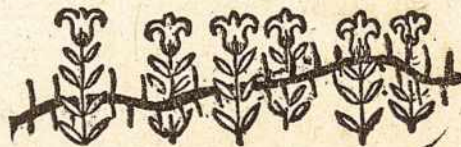
Simas Sužiedelis.

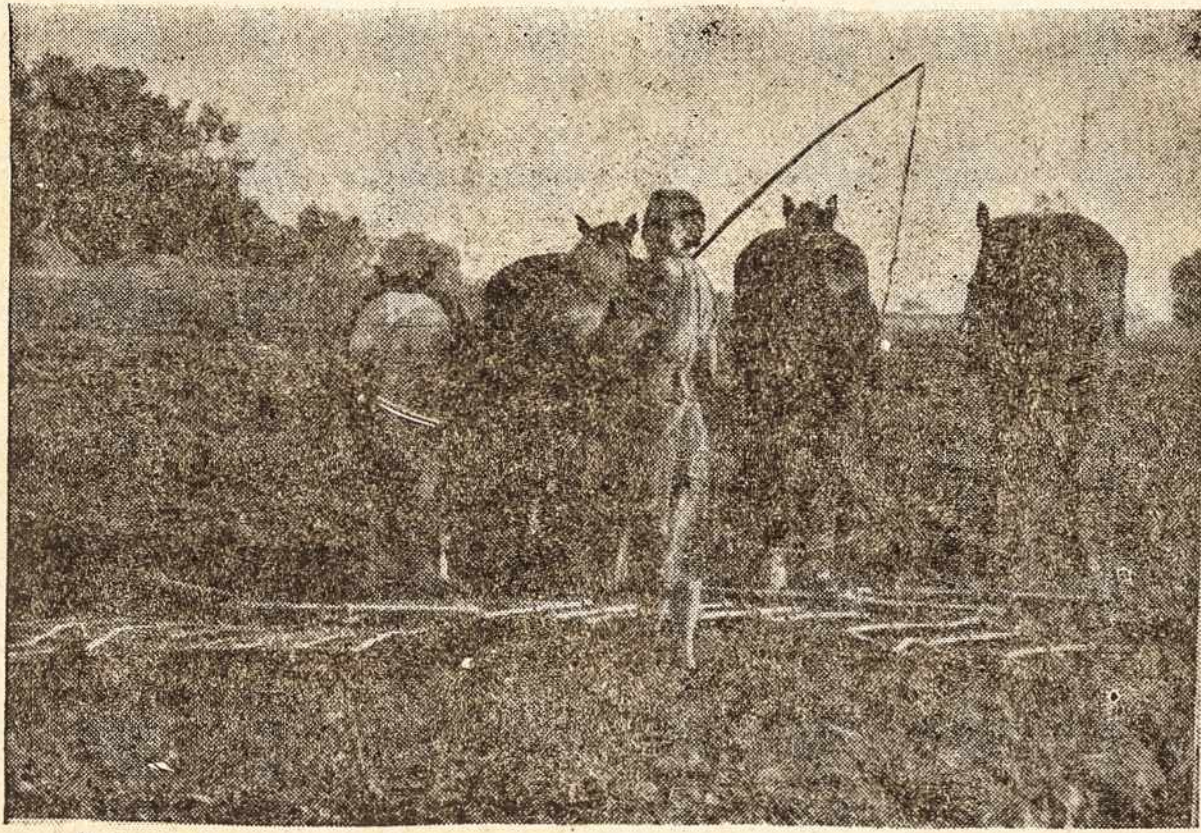
J. Augustaitytė Vaičiūnienė

Motinos Laukimas

Pūtė palši vėjai,
Švilpė pagiriais —
Laukė ji už vartų,
Laukė — gal pareis.
Vakaras jau žengė
Vedinas žvaigždėmis,
Nuometuotos viešnios
Slinko paragėms.
Ir jisai sugrįžo
Paryčiu tikta,
Kai iš lėto balo
Debesų kraštai.
Buvo pasipuošęs
Sypsena trapia
Ir rože raudona
Kairiam atlape.

Agronomijos Inžinierius Antanas Tubelis laimėjo ONU stipendiją pagylini savo studijas Izraelio valstybėje, kur jis ir išvažiavo sausio mėnesį. Inž. Antanas Tubelis jaučiasi patenkintas. Grįš greičiausiai birželio mėnesį.

Pavasaris Lietuvoje — reikia paruošti žemele

Keliaujam su Tėvu Bruziku (Tęsinys)

MISIJOS ARGENTINOS

Jau du mėnesiai kaip dar buojuosi Argentinoje tarp lietuvių Girdžių per radiją ir spaudoj skaitau, kokias nelaimės atnešė didelės audros ir lietūs Brazilijai. Argentinoje priešingai — didelė sausra nusvilino laukus ir pievas. Bet vanduo upėse tiek pakilo kad apsėmė didžiausius plotus pievų ir laukų bei Paraná upės salas, kur ganėsi šimtai tūks tūkstančių raguočių. Kurių nespėjo išgubenti laivais — platformomis, tie prigėrė. Tie potvyniai atėjo iš Brazilijos. Laimė, kad Paranos salose buvau auksčiau, tai galėjau ramiai pas savo pusbrolių Povilą Bruziką pailsėti ir pažuvauti Dabar tenai vskas už semta ir dumblo pilni vandens viską griauja ir neša į jūras Gyvuliai, bičių aviliai, namų stogai ir net sienos plaukia pakalniui. Milijonų milijonai nuostolių Tiek dar neteko patirti, ar yra ir žmonių aukų. Argentinos valdžia susiūpiusi gelbėti žmonių turtą ir gyvulius.

MISIJOS

Vedu misijas lietuviškose

kolonijose. Bet žmonės gyvena labai išsimėtę, toli viens nuo kito, miestuose ir kaimuose, tai yra labai sunku juos surinkti. Todėl visų pirma aplankau visas lietuvių šeimas, kurias tik galiu pasiekti Išdalinu joms pakvietimus ir asmeniškai raginu ateiti į misijas. Tada, kitą savaitę sakau misijų pamokslus, lankau senelius ir ligonis su švenčiausiu, tvarkau netvarkingas moterystes.

Iki šiol pravedžiau misijas Rosario mieste šv. Kazimiero bažnyčioje ir jas baigiau ko vo 5 Misijas užbaigėme ir atsisveikinome prie lietuviško kryžiaus

Čia jau buvau vedęs misijas prieš 15 metų kai tebe klebonavo dabar jau miręs kun Kazimieras Vengras M. C. Tada dar nebuvo nei šv. Kazimiero parapijos, nei bažnyčios Koks milžiniškas skirtumas tarp ano meto ir dabar! Tada misijose dalyvavo šimtai žmonių, o dabar vos kelios dešimtys nors ir parapija suorganizuota ir bažnyčia pastatyta. Mat, per 15 metų daug senųjų išmirė, o jauni mo mažai teateina į lietuviškas pamaldas. Teisinasi jog

nesuprantą lietuviškai Tačiau kiti nenori eiti kartu su senais tėveliais bažnyčion. Gėdisi. Visvien, buvo per misijas šiek tie ir jaunimo, ypač paskutinę dieną, kai buvo bendra visų šeimų komunija, šv. Kazimiero atlaiduose.

BERISSO

Šitą korespondenciją rašau iš Berisso miesto, kur vedu misijas Miestas stovi prie La Plata upės, Čia visai kitas vaizdas, negu Rosario. Kančios sekmadienį buvo pilnutėlė bažnyčia žmonių. Čia gyvena daugiau lietuvių. Bet ir šios misijos negali prilygti toms prieš 15 metų. Tada buvo daugiau žmonių. Ir čia tos pačios priežastys sumažino lietuviškos bažnyčios lankytojus. Seni išmiršta, kiti sukūrė mišrias šeimas iš išsibraukia iš lietuvių tarpo. Ateitis lietuviškos kolonijos liūdna. Yra

ISIDÉMÉTINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES

RIODE JANEIRO:

Rua Mexico, 98
sala 708, veikia antradieniais
— penkt nuo 10 iki 13 val:

URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel 50-2180.
Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILAZEL NA:

Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pío Ragažinskas, Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos Pirmininkas p. Juozas Matelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51 4011.

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel 92-2262

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606. Tel. 8-6423.

Iždininkas p, JURGE GARSKA. Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Gama-can, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67. šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Mooka r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d mišios:

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire, 10 val; Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8,15 val.; Moinho Velho 11 val.; Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.; Vila Bonilha 10,30 val. V. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
“SOFIJA”
Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.
Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)
Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»
Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!
Česlovas Jakiunas
Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registratoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų.
SIUVYKLOJE LAURO
Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo
Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Metalurgica ARPRA LTDA.
METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA
EMMAOS CARRIERI LTDA.
Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223
Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

MŪSU Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOOCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

Parapijos globėjas visada yra didelė šventė, iškilmingai švenčiama. Šiomet Šv. Juozapo parapija Zelinoje ne galėjo iškilmingiau atšvęsti savo Globėjo dienos dėl to, kad ji sutapo su Verbų sekmadieniu, kurs išstūmia visas kitas šventes. Tačiau uolieji parapijiečiai savo Globėją gražiai paminėjo praėjusį sekmadienį, balandžio 2 dieną.

Prieš sumą padaryta eisenos procesija lauke, kuriai vadovavo gerb. prel. P. Ragažinskas. Procesiją sekė šv. mišių aukas, o 13 valandą pietūs. Pietūs pradėjo gerb. Prelatas malda, o Šv. Juozapo Vyrų Brolijos pirmininkas Juozas Matelionis išanginiu žodžiu, Šv. Juozapo Broliją pasveikino p. Kleizienė Maldos Apaštalavime varda, Pietuose dalyvavo ir kunigai V. Kavolis bei dr. A. Milius su T. J. Giedriu S. J.

Pobūvis ir vaišės vyko tokioje geroje nuotaikoje, kad dalyviai pradėjo skirstytis namo tik 7 val vakare. Gerai nuotaikai sudaryti prisidėjo ir choro pirmininko Jono Bagdžiaus vadovaujamos dainos, kurias vyrai traukė vieną po kitos.

Sitokie parapijiečių pobūviai ir kultūringi pasivaišiniai mal suartina žmones, todėl yra palaikytini.

Juozas Matelionis šiomis dienomis perkopė dar per vie nerius gimtadienio metus. Ilgą ir darbingą metų Vyrų Brolijos Pirmininkui!

PRANEŠU visiems savo draugams ir gimnėms kad šiomis dienomis gavau liūdną žinią kad 1966 m rugsėjo 28 d Kaune mirė mano tėvas.

KVIEČU visus savo draugus dalyvauti šv. Mišiose už mano mirusį tėvą Vila Zeliną bažnyčioje balandžio 6 dieną 20 valandą.

Br. Šukevičius

Moooca

"Ašros" choras pradėjo rengtis metiniam koncertui ir kitų metų Vasario 16 iškilmingam paminėjimui. Mokina si eilę labai gražių naujų ir sunkesnių dainų. Repeticijos vyksta šeštadieniais 19 valandą. Dar yra vietos naujiems vyrų ir moterų balsams. Juo didesnis choras, juo galingiau skamba dainos. Dar kartą kviečiame balsinguosius prisidėti.

Šitą sekmadienį (bal 9 d.) 15 val. dr. V. Kudirkos rūmų salėje bus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atkūrimo komisijos ir valdybos posėdis. Dienotvarkėje bus du svar

P. JUOŽA MATELIONIŲ

gimtadienio proga kuo nuoširdžiausiai sveikina ir linki daug laimės ir sveikatos

"M. L." Administracija ir Spaustuvės personalas

Nuoširdžiai dėkoju ponams

VALERIJAI IR VLADUI DEVEIKIAMS

ir visai jų šeimai už malonų priėmimą ir nuoširdų rūpestį IV PAL Kongreso Argentinoj metu

Česlovas Jakiūnas

būs punktai: 1. Apsvarstymas ir priėmimas Bendruomenės įstatų projekto. (Yra trys projektai!) 2. Aptarimas visuotinių rinkimų į S. Paulo Bendruomenės tarybą ir valdybą. Visi komisijos valdybos nariai prašomi atvykti punktuotai į posėdį.

JIEŠKO, JIEŠKO!

Š. Amerikoje gyvenantis Bruno MASIULIŪNAS (ar Masilionis?) jieško Brazilijoje gyvenusios, ir, tikisi, dar gyvenančios savo tetos Jakuba vičienės ar Jakuba'tienės.

Jos tėvai buvo Jonas ir Sofija Jonavičiūtė. Kilę nuo Joniskio Šiaulių. Bruno tėvai Sofija ir Jonas išemigravo Š. Amerikon 1907 metais. Motinos gi sesuo ištekėjo už Ja kubavičiaus ir Jakubačio ir išvyko Brazilijon. Sofija Masiuliūnienė dar tebėra gyva, jau 74 metų amžiaus, ir norėtų susižinoti su savo sesute. Kas žinote kur ji gyvena. Malonėkite pranešti M. L. redakcijai arba šiuo adresu:

Mr. Bruno Masulunes
3120 Division street
Melrose Park, Illinois, EUA

Verbų sekmadienį. T. J. Giedrys S. J. pašventino pa nelės mokytojos Rosos Tubelytės naujai įsigytąjį Volks vagen

Velykų dieną T. J. Giedrys S. J. pašventino ponų Stasės ir Juozo Valučių rezidenciją. Tą pačią dieną gausus svečių burys nuoširdžiai atšventė ir šeiminiakės Stasės (Žar kauskaitės) Valutienės gimtadienį. Ponai Valučiai pasitapatė nuosavą gražią rezidenciją Mangalot, S. Paulo priemiestyje.

Jauna Šiaurės Amerikos lietuvių bevaikė pora norėtų išūnytį (našlaitį) lietuvių tėvų vaiką, ne vyresnį kaip 10 metų. Norintieji jiems padėti prašomi pranešti M. L. Administracijai. Jie patys atvažiuotų iš USA vaiko pasiimti.

RIO DE JANEIRE sudegė kun. J. Janilionio bažnyčia. Iki suras kitą lietuviams pamaldų nebus Kun. J. Janilionis praleis balandžio mėnesį S. Paulyje atostogaudamas

Visi gražiai pasilinksminsitė, pasižiūrėsitė puikios programos, smagiai pasišoksitė ir susitiksitė senai matytus draugus, jei atsilankytė į V. Anastazijos Jaunimo 3 aji SUKAKTUVINIŲ VAKARĄ

kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 29 d. 20.30 val. Dr. J. Basanavičiaus vardo mokyklos patalpose

Rua Camacan, 625, V. Anastacio

Kviečiame jaunos ir senus, plonus ir storus, aukštus ir žemus, visus linksmsus — ne niūrius! Iki pasimatymo mūsų vakare!

Valdyba

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10 647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo

Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clínica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas

Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576

Moooca, Fone 92-3991

Atende-se com hora marcada

Horario - das 14 as 20 horas

Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS

Cirurgião Dentista

p/ Universidade de São Paulo

RAIOS X

Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206. 1o andar,

Apto 2, Vila Prudente, Tel. 63 5352

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,15

Esame dėkingi ponams Antonijai ir Juozui Bendžiams už padovanotas knygas. Moks lietuvių knygynui, ypač už labai vertingą istorinę dovaną, kurią perdavė saugoti, senovės lietuvių jaunimo Vilties vėliavą, kurią labai gražiai buvo pasiuvusi a.a. pane lė mok. Vl. Valiukevičiūtė jau 1932 metais.

Ponams Lidijai Antoninai (Bendžiutei) ir Jožo Guimaraes gimė kovo 13 d. pirmgimis sūnus Jan Jaunai šeimai linkime Aukščiausiojo palaimos gyvenime.

Kovo 28 d. S. Miguel kapinėse buvo palaidota Emilija Jankauskienė, 104 metų amžiaus. Mirusieji buvo kilusi nuo Kaišėdorių. Liudinčius paliko vedusius vaikus: 3 dukteris ir vieną sūnų. anūkus ir proanūkus (10 jos vaikų ją pralenkė, pirm jos rado atilšį amžinybėje).

Praėjusią savaitę, Camilo polis kapinėse buvo palaidotas Kazimieras Greičiūnas, 60 metų amžiaus, kilęs iš Uldukių km. Panevėžio apskr. Liudinti liko žmona, vedęs sūnus ir dvi ištekėjusios dukros.

Šiomis dienomis Bronius Šukevičius gavo liūdną žinią, kad praėjusiais metais rugsėjo 28 d. Kaune mirė jo Tėvas 84 metų amžiaus.

Mirusiųjų giminėms reikiama gilia užuojauta.

Dr. Skadas perleides savo konsultoriją V. Anastacio kiltam gydytojui išvažiavo su šeima į Š. Ameriką.

Mykolas Skadas, Dr. Skado dėdė praėjusį šeštadienį susižeidė važiuodamas savo automobiliu.

Vladas Zaluba tapo internotas Leon XIII ligoninėje.

«M. L.» PRENUMERATORIAI

Po 20.060 inž. Alg. Šlepe

tys. Po 10.000 Viktoras Zubelis, Simas Balvočius, Juozas Valavičius.

Po 7.000 Anatal. Jakutienė.

Verbų sekmadienį Lapoj buvo daug lietuvių per lietuviškas pamaldas.

Šv. Mišias buvo užprašęs V. Bartkus padėkoti Visagaliui už atgautą sveikatą.

Po mišių V. Anastacio liet. mokykloj V. Bartkus pavaišino visus arbata.

Per vaišes buvo pasakyta kalbų iškeliant jo nuopelnus lietuvių. Buvo prisiminta ir kiti nusipelnę asmenys.

VYRŲ BROLIJA RENGIA ŠAUNŲ PIKNIKĄ!

KADA? š. m. balandžio 9 dieną.

KAME? Santos — Fraia Grande.

KAIP NUVYKTI? Autobusai išeis iš Casa Verde, iš Mookos ir iš Zelinos.

KUR GAUTI BILJETUS? Pas Joną Bajoryną, Moo ca, r, Lituania, 67, pas p.p. Matelionius Casa Verde, r. Iatai, 150 ir r. Vichy, 204

Zelinoje pas Juozą Baužį, V. Žalkauską ir pas visus Brolijos narius

Vyrų Brolija visas ir visus kviečia į pirmąjį šių metų pikniką!...

Gros lietuviška muzika.

Comercio e Industria de Guarda Chuvas

VICENTE VICTOR BANYS

Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina

Vendas por atacado e a varejo.

SUPER MERCADO VILA BELA LTDA.

PETRAS V. BAREIŠIS ir SESUO turi įvairiausių prekių pasirinkimo krautuvę, Super Mercado V. Bela Rua das Giestas, 923.

Čia jie patarnauja savo pirkėjams su tokiu pat nuoširdumu, pasišventimu ir teisingumu kaip per 19 metų turguose (com a barraca de cereais).

Prekės pristatomos į namus V. Bela, V. Zelina ir V. Alpina nepakeliant prekių kainos už tą patarnavimą.

Petro Bareišio namų telefonas: 63-5723.